

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	R. Stinissen	Datum	5 november 2024
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	12810467
E-mail	remko.stinissen@utrecht.nl	Onderwerp	Uitbreiding fietsparkeren station Vaartsche Rijn
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Al jarenlang blijft het totale autogebruik in Utrecht constant, terwijl de stad hard groeit. Daar zijn we trots op en we blijven hieraan werken. We gaan dan ook door met de noodzakelijke verbetering en uitbreiding van fietsenstallingen op onze belangrijkste OV-knooppunten om het gebruik van de fiets én het OV te stimuleren. We willen de fietsenstalling bij station Vaartsche Rijn uitbreiden omdat de behoefte in de periode tot 2040 hard groeit. We verwachten dit te kunnen doen door een deel van de ruimte en beschikbare overcapaciteit van de bestaande autoparkeergarage Vaartsche Rijn om te zetten naar een fietsenstalling.

De 1e fase van de uitbreiding (ruim 500 extra fietsparkeerplekken) verwachten we te kunnen realiseren in 2028, waardoor we het tekort aan plekken op station Vaartsche Rijn inlopen. Met de uitbreiding van de stalling verbeteren we ook de toegankelijkheid. Met fase 1 zetten we dan de noodzakelijke eerste stap. In de vervolgfase van de planvorming werken we dit plan uit richting een investeringsbeslissing. Op een later moment besluiten we over fase 2 van de uitbreiding (nog eens ruim 900 plekken).

Opgave fietsparkeren

Station Vaartsche Rijn opende in 2016 en is inmiddels na Utrecht Centraal het drukste en sterkst groeiende station in de gemeente Utrecht. Als gevolg van de groei van het OV in het algemeen en de bouw van de wijk Merwede moeten we de capaciteit tot 2040 met 1.400 fietsparkeerplaatsen uitbreiden om de toestroom van fietsers aan te kunnen. De huidige capaciteit voor fietsparkeren bij het station is circa 1.200 plekken (onderverdeeld in een bewaakte en onbewaakte stalling). De zoektocht naar meer fietsparkeerplekken is lastig, op een locatie dicht bij de zuidelijke binnenstad, het gebied Rotsoord en in het projectgebied van de Zuidpoortstudie.

Datum 5 november 2024
Ons kenmerk 12810467

Jaar	In- en uitstappers per dag
2018	7.752
2019	9.233
2020	4.272
2021	5.000
2022	7.253
2023	8.353

Tabel: in- en uitstappers trein per dag afgelopen jaren station Vaartsche Rijn. Bron:

[Reizigersgedrag | NS Dashboard](#)
([nsjaarverslag.nl](#))

scenario	IMA Laag	IMA Hoog
2030	12.000	13.300
2040	12.100	14.900
2050	12.600	16.800

Tabel: prognose 2030, 2040 en 2050 in- en uitstappers per dag station Vaartsche Rijn. Bron: *Integrale Mobiliteits Analyse, opgesteld (2021)*

Foto: station en stalling Vaartsche Rijn

Het plan voor uitbreiding van de stalling

De gemeente voerde in samenwerking met ProRail in 2021 een alternatievenstudie uit naar 20 locaties. Daarna onderzochten we samen met ProRail de 6 meest kansrijke alternatieven. Dit waren onder- en bovengrondse alternatieven op de Vondellaan en Baden Powellweg en oplossingen onder de sporen aan de Ooster- en Westerkade. Deze hebben we beoordeeld op toegankelijkheid, ligging, vindbaarheid, reizigerscomfort, sociale veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. Het alternatief dat veruit het beste scoorde op de combinatie van factoren is het in 2 fases uitbreiden van de capaciteit van de bestaande stalling aan de Oosterkade door gebruik te maken van een deel van de ruimte van de autoparkeergarage die grenst aan de bestaande stalling.

Met de uitbreiding van de fietsenstalling in fase 1 komen 45 van de in totaal 224 autoparkeerplaatsen te vervallen. Dit is mogelijk omdat er overcapaciteit beschikbaar is in de autoparkeergarage en er een alternatieve oplossing beschikbaar is om de parkeervraag van een mogelijke gebiedsontwikkeling in het gebied Rotsoord op te kunnen lossen volgens de Beleidsregel parkeernormen auto 2021. Na uitvoering van fase 1 is er nog voldoende ruimte voor parkeren van gebiedsontwikkelingen waar al afspraken over zijn gemaakt en nog zeer beperkt voor bezoekersparkeren.

We monitoren hoe de parkeerbalans voor auto's en fietsen zich ontwikkelt en op basis daarvan besluiten we of, en zo ja, op welke termijn we fase 2 willen en kunnen uitvoeren. In het ontwerp houden we rekening met de eventuele latere uitbreiding.

Figuur 1: indicatieve weergave huidige locatie fietsenstalling Vaartsche Rijn en voorkeursalternatief (aan de oostzijde onder de sporen).

Foto: wild gestalde fietsen aan de Oosterkade

Huidige situatie fietsparkeren bij station Vaartsche Rijn

Er staan aan de Ooster- en Westerkade veel fietsen op de stoepen rondom de trappen naar de perrons (zie bovenstaande foto), dit terwijl de huidige officiële stallingsplekken niet vol zitten. Tegelijkertijd passen niet alle gestalde fietsen in de officiële stallingsplekken die beschikbaar zijn. We hebben in de [module fietsparkeren](#), door uw raad vastgesteld in 2022, afgesproken dat we pas handhaven als er voldoende capaciteit is. We hebben afgelopen jaren een aantal keer ingezet op positieve maatregelen met fietscoaches en krijtprijs op straat. Helaas zonder blijvend resultaat. We hebben gekeken naar oplossingen, bijvoorbeeld fietsenrekken in de openbare ruimte. Dat neemt veel ruimte in. Daarnaast denken we dat ook deze rekken snel overvol staan waardoor de openbare ruimte alsnog rommelig blijft. En we verwachten dat het nog moeilijker wordt om het gedrag van fietsers te beïnvloeden en dus om de fietsenstalling gevuld te krijgen. We verwachten dat tijdens de bouw de huidige fietsenstalling deels niet beschikbaar is. We nemen een tijdelijke oplossing mee in de bouwplannen.

Communicatie en participatie

Over dit besluit en het vervolg van de planvorming (de planstudiefase) communiceren we via de digitale nieuwsbrief van de gemeente en via de projectpagina op www.utrecht.nl/fietsparkerenvaartscherijn naar bewoners en belanghebbenden.

Vervolg

We werken samen met ProRail het schetsontwerp voor de uitbreiding van de stalling verder uit tot een definitief ontwerp inclusief een gedetailleerde kostenraming. En we werken aan afspraken met provincie Utrecht, ProRail en het ministerie van IenW over de cofinanciering die nodig is om de totale kosten te dekken, inclusief het verlies aan inkomsten door het vervallen van het autoparkeren voor de eerste periode. Vervolgens nemen we een definitief besluit tot realisatie van fase 1. De gemeentelijke kosten kunnen worden gedekt uit de beschikbare middelen voor de bouw van fietsenstallingen station(s) in het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid. Wanneer er zicht is op voldoende cofinanciering van andere partijen zullen we in een volgend MPB (onderdeel MPR) de programmering van dit project verwerken en vervolgens zal het krediet aan uw raad worden vrijgevraagd (bij de 1^e bestuursrapportage of de programmabegroting). De aanvullende exploitatiekosten voor de gemeente

Datum 5 november 2024
Ons kenmerk 12810467

worden gedekt uit het daarvoor bestemde 'exploitatiebudget fietsparkeren nieuwe stallingen'. Besluitvorming over de rijksbijdrage van ProRail verloopt via het Bestuurlijk Overleg MIRT met de staatssecretaris van IenW. We verwachten dat de bouw in 2028 start.

Andere nieuwe openbare stallingen

De fietsparkeeropgave in de stad is nog aanzienlijk. We werken daarom aan plannen voor meerdere nieuwe gebouwde stallingen. Gezien de bezuiniging op fietsparkeren (500k euro structureel op exploitatie van nieuwe stallingen) moeten we prioriteren. We kiezen voor de binnenstad en onze belangrijkste knooppunten Vaartsche Rijn en Utrecht Centraal. Hier is de urgentie het hoogst. Daarom werken we naast Vaartsche Rijn plannen uit voor een stalling in het Jaarbeurspleingebouw, de uitbreiding van de Knoopstalling, Hoog Catharijne (P1 en P4) en een nieuwe stalling in de binnenstad. Het is niet zeker dat alles te realiseren is, wanneer er tegenvallers zijn en blijkt dat niet alles (financieel of praktisch) kan, zullen we moeten prioriteren.

De bezuiniging van structureel 0,5 miljoen euro voor de exploitatie van de stallingen op de parkeerbegroting zorgt er tegelijkertijd ook voor dat we nu al weten dat er op dit moment geen zicht is op dekking van kosten voor exploitatie (en realisatie) van andere gebouwde openbare stallingen bovenop bovenstaand pakket en Leidsche Rijn Centrum (onderdeel van de Stadstuin Leidsche Rijn). Zoals gemeld in de programmabegroting en de beantwoording van de [raadsvragen](#) gaan we wel verder met het uitwerken van de plannen voor de uitbreiding van fietsenparkeerplekken bij stations Overvecht, Zuilen, Lunetten en Vleuten. Maar de middelen voor de exploitatie (en bouw) voor eventuele gebouwde openbare stallingen ontbreken op dit moment. Toch vinden we het waardevol om deze plannen op hoofdlijnen uit te werken, om te bepalen welke oplossingen er voor de kortere termijn zijn (bijvoorbeeld fietsenrekken op maaiveld) en naar welk eindbeeld (bijvoorbeeld een nieuwe gebouwde stalling) we op welke manier naartoe kunnen werken (gefaseerde ontwikkeling) en welke mogelijkheden voor cofinanciering daarvoor zijn.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,